

Kingdom Plantae , Metaphyta

Bryophyta (Bryophyte)	<ul style="list-style-type: none"> ● Bryophyta ● Hepaticopsida ● Anthoceropsida 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตะไคร่แท้ ได้แก่ มอส (moss,true moss) เช่น ข้าวตอกถาย (ข้าวตอกมะม่วง,Peat moss,Sphagnum moss) ● ตะไคร่เทียม ได้แก่ ลิเวอร์เวิร์ต (liverwort) เช่น Marchantia,Riccia, Porella ● หอร์นเวิร์ต (Horn wort) เช่น Anthoceros
Psilophyta	หวายทะนอย (Psilotum,Whisk fern,หวายทะนอย)	
Lycophyta (lycopoda)	<ul style="list-style-type: none"> ● Lycopodium ● Selaginella ● Isoetes 	<ul style="list-style-type: none"> ● club moss,ground pine,ground cedar ได้แก่ หญ้ารังนก,หญ้ารังไก, สร้อยนารี,สร้อยสุกรม,สร้อยสีดา,สร้อยนางกี,สร้อยนางกรอง,ทางสิงห์,ทางกระอก,ym โดย,สามร้อยยอด (หญ้ารังนก),กุดขน,เกล็ดหอย, ช่องนางคลี (สร้อยนารี,สร้อยสุกรม,ym โดย,ทางกระออก) ● small club moss ได้แก่ เพือยนก,พ่อค้าเมีย,หญ้าร่องไห,ตินตุกแก (นกนารี),นาคราช ● กระติมตึก (กระเทียนนา),กระเทียนน้ำ (quill wort)
Sphenophyta	หญ้าคลอคปัลลง (Equisetum,สนหางม้า,หญ้าหูหนวก,หญ้าเหنجอก,หญ้าเจือก)	
Pterophyta	<p>เฟิร์น (fern) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เฟิร์นก้านคำ,เฟิร์นนาคราช,เฟิร์นจีบ,เฟิร์นใบมะขาม,เฟิร์นก้างปลา,เฟิร์นเงิน,เฟิร์นก้านปู (เฟิร์นหางปลา) ● ปรงทอง (ปรงทะเล,ปรงไข่),กุดลาน,กุดเกี้ยะ,ว่านไก่น้อย,ว่านลูกไก่ทอง,ข้าหลวงหลังลาย, กระออกหางสิงห์,ชาหยฝ้าสีดา (สไบนาน),ขอคหูหนู,ผักกุด,ผักแ้วน,ผักตีนกบยุง,แพนแดคง,อส้มันดา,บัวแยก,ลำแพง,กระแตไトイไม้,เกล็ดนาคราช 	
Coniferophyta	สนสองใบ,สนสามใบ (สนภูเขา,สนเกี้ยะ),สนแพง,สนหางสิงห์,สนฉัตร	
cycadophyta	ปรง (Cycus) เช่น ปรงป่า,มะพร้าวเต่า,ปรงญี่ปุ่น,ปรงขา,มะพร้าวสีดา	
Anthophyta		

สิ่งมีชีวิตในอาณาจักรพืช

- เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเซลล์เป็น eucaryotic มี RNA โบนโซมเป็นชนิด 80s มีการแบ่งเซลล์แบบไมโครซีส มีการผสมของเซลล์สืบพันธุ์เป็น zygote ก่อนแล้วจึงเจริญเป็น embryo
- ประกอบด้วยเซลล์หลาย ๆ เซลล์มาร่วมกันเป็นกลุ่มเซลล์หรือเป็นเนื้อเยื่อ (tissue) มีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อทำหน้าที่เฉพาะอย่าง

- ผนังเซลล์เป็นสารประกอบพาก cellulose
- มีคลอโรฟิลล์บรรจุอยู่ในเม็ด chloroplast นอกจากนี้ยังมีร่องควัต辱อื่น ๆ อีก
- โดยทั่วไปไม่เคลื่อนที่ หรือ เคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งด้วยตนเองไม่ได้ มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าค่อนข้างช้า
- มีชีวิตแบบสลับ (Alternation of generation) ประกอบด้วยการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ (Sexual reproduction) สลับกับการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ (Asexual reproduction)
- ส่วนมากอยู่บนบก เซลล์ที่เป็นหนัง (jacket cell) ห่อหุ้มอยู่รอบนอกเซลล์ที่จะเจริญไปเป็นเซลล์สืบพันธุ์ (fertile cells)
- ```

graph TD
 S1[sporophyte (2n)] --> M1[meiosis]
 M1 --> S2[spore (n)]
 S2 --> G1[gametophyte (n)]
 G1 --> M2[male gamate (n)]
 S2 --> G2[gametophyte (n)]
 G2 --> M3[female gamete (n)]
 M2 <--> M3
 F[fertilization] --> Z[embryo (2n)]
 Z --> E[zygote (2n)]
 E --> S3[sporophyte (2n)]

```

- antheridium (อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้), archegonium (อวัยวะสืบพันธุ์เพศเมีย)
  - gametophyte (n) เป็นต้นที่มีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศโดยการสร้างสเปร์มหรือเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้มาผสมกับไข่หรือเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย
  - sporophyte (2n) เป็นต้นที่การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยการสร้างสปอร์
  - ท่อลำเลียง (Vascular bundle) ของพืชมี 2 ชนิด คือ
    - ท่อน้ำ (xylem) ทำหน้าที่ลำเลียงน้ำและเกลือแร่จากรากขึ้นสู่ส่วนของพืชที่อยู่สูงขึ้นไป
      - tracheid เป็นเซลล์ที่มีรูปร่างยาว หัวท้ายแหลม บริเวณปลายเซลล์จะซ้อนเหลื่อมกัน ผนังเซลล์หนา เพราะมีสารต่าง ๆ มาเกาะกันมาก ตามผนังเซลล์มีรู (pith) ทำให้น้ำไหลติดต่อกันระหว่างเซลล์หนึ่งไปยังอีกเซลล์หนึ่งได้ เป็นเซลล์ที่ตายแล้ว
      - vessel มีขนาดใหญ่กว่า tracheid เซลล์เป็นรูปทรงกระบอกต่อ กัน ที่รอยต่อจะทะลุถึงกัน เป็นเซลล์ที่ตายแล้ว ดังนั้นสารพากไปโดยปลายนิ้วสายไป ทำให้ลำเลียงน้ำต่อจากเซลล์หนึ่งไปยังอีกเซลล์หนึ่งได้ตลอดส่วนของรากและลำต้น มีผนังเซลล์หนาเนื่องจากมีสารพากลินินมาก ความหนาของเวกเซลล์ไม่เท่ากัน จึงทำให้แบ่งเวกเซลล์ออกเป็นหลายแบบ
      - Xylem parenchyma เป็นเซลล์ที่มีผนังบางและยังมีชีวิตอยู่ ใช้เลนพาราเรนไซนาที่เรียงตัวตามขวางกับเซลล์อื่น เรียกว่า Xylem ray ช่วยลำเลียงน้ำไปทางด้านข้าง
      - Xylem fiber เป็นเซลล์ที่ตายแล้ว เซลล์แหลมหัวแหลมหัว ยาวเป็นเส้นใย ช่วยให้ต้นพืชมีความแข็งแรงและทนทานมากขึ้น
    - ท้ออาหาร (phloem) ทำหน้าที่ลำเลียงอาหารที่สร้างได้ไปยังส่วนต่าง ๆ ของพืช
      - sieve tube membrane มีลักษณะเป็นห่อตะแกรงขนาดใหญ่และยาว เซลล์เป็นรูปทรง

กระบวนการต่อ กันที่ร้อยต่อบริเวณปลายเซลล์เป็นรูตะแกรง (sieve plate) ทำให้ลำเลียงสารผ่านเซลล์ได้ ซึ่ฟทิวบ์ที่แก่แล้วนิวเคลียสจะสลายไป แต่เซลล์ยังมีชีวิตอยู่ ใช้โตรปลาสซึมของซีฟทิวบ์จะมีการเคลื่อนไหวแบบ cyclosis จึงชื่อว่ามีความสำคัญต่อการลำเลียงอาหารด้วย

2.2 companion cell เป็นเซลล์ขนาดเล็ก มีนิวเคลียสและมีชีวิต ช่วยเสริมความแข็งแรงให้กับซีฟทิวบ์

2.3 phloem parenchyma ทำหน้าที่สะสมอาหาร ถ้าหากเรียกตัวตามของกับเซลล์อื่นเรียกว่า phloem ray ช่วยลำเลียงอาหารไปเลี้ยงเซลล์ที่อยู่ด้านข้าง

2.4 phloem fiber ช่วยให้ความแข็งแรงแก่พืช

- ☞ rhizoid แตกต่างจาก root ตรงที่ไม่ใช่ราก ไม่ท่อลำเลียง นอกจานี้เซลล์มักจะเป็นเซลล์เดียว หรือหลายเซลล์แต่จะเรียกตัวเป็นแฉเดียว
- ☞ strobilus,cone กือ กลุ่มของใบที่รวมกันทำหน้าที่สร้างสปอร์
- ☞ วิชาพฤกษศาสตร์ (Botany)

## Bryophyta

- เป็นพืชขนาดเล็ก ขอบขึ้นในที่มีอากาศเย็นและที่มีความชื้นสูง
- มีเนื้อเยื่อเป็นแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เรียกว่า conducting tissue ทำหน้าที่ลำเลียงแทนท่อลำเลียง
- บน thallus ประกอบด้วย caudidium (ชั้นส่วนของ thallus และสังเคราะห์แสง), phyllidium (สังเคราะห์แสง), rhizoid (ยึด thallus ศูดนำ้และแร่ธาตุ, epidermis, ชั้นที่เกี่ยวกับการลำเลียง

### Bryophyta □

- เป็นพืชกลุ่มใหญ่และมีความสำคัญมากที่สุดในดิวัชันนี้
- สิ่งมีชีวิตต่อไปนี้ ไม่ใช่มอส Rendier moss, Sea moss, Oak moss, Club moss, Spanish moss, Irish moss
- Protoneura (G ระยะแรก), leafy gametophyte, foot (ส่วนที่ S ใช้ดัดดิกับ G), Sporangium (อับสปอร์), Seta (ก้านชูอับสปอร์)
- ในของ sphagnum moss ไม่มีเส้นกลางใน ประกอบด้วยเซลล์ 2 ชนิด กือ เซลล์สีเขียว จะเป็นเซลล์ที่ยังมีชีวิตอยู่ และ hyaline cell เป็นเซลล์ที่ตายแล้ว มีรู อุ่มน้ำได้ 20 เท่าของน้ำหนักแห้ง
- เนื้อเยื่อของมอสที่คล้ายกับ xylem เรียกว่า hydroids ส่วนที่คล้ายกับ phloem เรียกว่า leptoids

### Hepaticopsida □

- เป็นพืชที่ขึ้นได้แบบทุกสภาพภูมิอากาศ (ยกเว้นแบบขั้วโลก)

### Anthoceropsida □

## Psilophyta

- พบรได้ตามภูเขาในเขตตอบอุ่นและเขตหนาว จัดเป็นพืช หายากและมีประโยชน์น้อย

- aerial มีลักษณะเหมือนแส้ มีลักษณะเป็นเหลี่ยม ทำหน้าที่สั่งเคราะห์แสงแทนใบ
- xylem (ไม่มี vessel)อยู่แกนกลาง phloem อยู่ด้านนอกมาล้อมอยู่โดยรอบ

## Lycophyta

### Lycopodium

- จัดเป็นพืชล้มลุก
- ใบเป็นใบแท้ เป็นแผ่นสีเขียวขนาดเล็กเรียงตัวเป็นเกลียวคลุมรอบลำต้น รากเป็นรากพิเศษ (adventitious root) โดยออกออกจากลำต้นส่วนที่อยู่ติดกับดิน เนื่องจากรากที่เกิดจากต้นอ่อนมีอายุสั้นจึงตายไป
- sporophyll (ใบที่ทำหน้าที่รองรับอับสปอร์)

### Selaginella

- เป็นพืชที่ขึ้นทั่วไปในเขตร้อน ที่มีความชุ่มชื้นและมีร่มเงา
- มีใบขนาดเล็กเรียงเป็น 4 แฉطاณความยาวของลำต้น ที่โคนใบมี ligule ซึ่งมีลักษณะคล้ายใบเกล็ดติดอยู่
- Heterospore = megaspore (เจริญต่อไปเป็นแกมีโต ไฟต์เพสเมียสร้างรังไข่) + microspore (เจริญต่อไปเป็นแกมีโต ไฟต์เพสผู้สร้างสเปร์ม)

### Isoetes □

- มีการเจริญเติบโตขั้นที่ 2 (secondary growth) คือขยายขนาดของด้านความใหญ่ได้

## Sphenophyta

- aerial stem มีลักษณะเป็นข้อและปล้องอย่างชัดเจน สามารถดึงให้หลุดออกจากกันได้ มี 2 ชนิด คือ sterile (เป็นหมัน) และ fertile ทำหน้าที่หลักในการสั่งเคราะห์แสง ลำต้นเมื่อเจริญเต็มที่จะกลวง
- ลำต้นได้ดินมีลักษณะเป็นข้อ และมีรากแตกออกมากมาย เป็นรากชนิดพิเศษ
- ใบเกล็ดเมื่ออายุยังน้อยจะสั่งเคราะห์แสงได้ แต่เมื่อแก่จะมีสีน้ำตาลจะสั่งเคราะห์แสงไม่ได้ ส่วนปลายใบจะแตกออก และแยกออกจากกัน
- ที่ผนังเซลล์มีสารพากซิลิกาเคลือบอยู่
- สปอร์มีลักษณะพิเศษกว่าพืชชนิดอื่น คือ ผนังสปอร์มมี elater เป็นແเกบคล้ายริบบิ้น 4 เส้น พันอยู่โดยรอบทำหน้าที่ในการกระจายสปอร์
- แกมีโต ไฟต์ประกอบด้วย antheridium และ archegonium เกิดอยู่บนต้นเดียวกัน
- เนื้อเยื่ออ่อนของลำต้น มีช่องว่างตรงกลาง และรอบ ๆ มี xylem และ phloem เรียงอยู่ด้วยกันเป็นมัดและเรียงตัวอยู่โดยรอบของลำต้น

## Pterophyta

- ประมาณ 2 ใน 3 พับในเขตต์อน ขอบขึ้นในแหล่งชั่นและมีร่องเจา
- จัดเป็นพืชไม่มีเนื้อไม้
- frond = simple + compound + sporophyll + humus collecting
- ใบข้าหลวงหลังลายเป็นใบเดียวขนาดใหญ่ เฟร้นก้านคำเป็นใบประกอบ ประทalemีใบขนาดใหญ่ แห้งแดงมีใบขนาดเล็กมาก
- ใบเฟร้นทุกชนิดในขณะที่ยังอ่อนอยู่จะมีการม้วนเข้าด้านในแบบลานนาพิกา เรียกว่า cercinate vernation (ยกเว้นเฟร้นน้ำ ไม่ม้วนงอ) เส้นใบ แตกแขนงเป็น 2 แขนงหรือเป็นร่างแท้
- อันสปอร์รวมกันเป็นกลุ่มทางด้านหลังใบเรียกว่า sorus
- Prothallus (แกมีโตไฟต์ระยะแรก ลักษณะบาง ๆ รูปร่างคล้ายรูปหัวใจ มี archegonium และ antheridium อยู่ใกล้ ๆ กัน), foot
- แหล่งที่อยู่ ได้แก่ โลຍอยู่ในน้ำ (แห้งแดง), ขึ้นอยู่ในน้ำ (ผักแคร่, ผักกุญแจ, จอกหูหนู), ขึ้นบนบกที่มีความชื้นมาก (ย่านลิเกา, ประทalem), ขึ้นในที่แห้งแล้ง (ภูเขาเตี้ย), ขึ้นอยู่บนต้นไม้อื่น (ชายฝั่งสีดา)

## Coniferophyta

- เป็นพืชมีเมล็ดที่เก่าแก่ที่สุด พับในเขตหนาว ลำต้นขนาดใหญ่ เนื้อไม้มาก มีอายุยืน
- ovariance สืบพันธุ์ของสน เรียกว่า cone มี 2 ชนิด คือ
  1. male cone, Stamine cone, microstrobilus -> microsporophyll -> microsporangium -> microspore -> pollen tube
  2. female cone, ovulate cone, megastrobilus -> megastrobilus -> megasporophyll -> megasporangium -> megaspore -> female gametophyte
- megasporangium + integument + megaspore = ovule -> เมล็ด
- ถือเป็นพืชบกที่แท้จริงเป็นพวงแรก (ใช้ลมในการถ่ายละอองเรณู) เป็นไม้โตเร็ว
- มีการเจริญเติบโตทางเส้นรอบวง เพราะมี cambium

## Cycadophyta

- เป็นพืชที่มีเมล็ดที่โบราณ (primitive) ลำต้นเตี้ยแต่จะพองออกคล้ายพวงปาล์ม ภายในลำต้นมีห้องกลางมาก มีเนื้อไม่น้อย ไม่แตกกิ่งก้าน
- ลำต้นส่วนใหญ่อยู่ใต้ดินมีลักษณะเป็นหัว ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นลำต้นเตี้ย ๆ
- มีรากสะสมอาหาร

## Anthophyta

- มีตัวตนขนาดเท่าหัวเข็มหมุดคือ ผ้าหรือไข่น้ำ ส่วนใหญ่ที่สุดคือ ต้นยุคอลิปตั๊สในประเทศไทย

- Flower -> floral leaves = receptacle (ฐานรองดอก), sepals (กลีบเลี้ยง) + petals (กลีบดอก) + stamens (เกสรตัวผู้) + pistil,carpel (เกสรตัวเมีย)
- leaf = blade (ตัวใบ) + petiole (ก้านใบ) + mid rib (เส้นกลางใบ) + vein (เส้นใบ)
- root = tap root (รากแก้ว) + secondary root (รากแขนง) + fibrous root (รากฟอย)
- sperm + egg -> zygote -> endosperm
- dicots มีสมาชิกมากที่สุด monocot ถือว่ามีวิวัฒนาการสูงที่สุด
- pericarp (เปลือกหุ้มเมล็ด เจริญมาจาก ovary wall)

| พืชใบเลี้ยงคู่                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | พืชใบเลี้ยงเดี่ยว                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>● มีใบเลี้ยง 2 ใบ</li> <li>● ข้อปล้องเห็นไม่ชัด</li> <li>● เส้นใบเป็นร่างแท้</li> <li>● ระบบรากแก้ว</li> <li>● มัดท่อลำเลียงเป็นวงโดยรอบลำต้น</li> <li>● มีแคมเบียน</li> <li>● มีการเจริญด้านข้าง</li> <li>● ส่วนประกอบของดอกมีจำนวนเป็น 4-5 หรือ ทวีคูณของ 4-5</li> <li>● ท่อลำเลียงในรากมักเป็น 4 แฉก (Tetrarch)</li> <li>● ไม่มีเยื่อหุ้มยอดอ่อนและรากอ่อน</li> <li>● ส่วนมากสะสมอาหารไว้ที่ใบเลี้ยง</li> <li>● การออกของเมล็ด ใบเลี้ยงอยู่บนดิน (Epigeal)</li> <li>● ท่อลำเลียงมีอายุสั้น ต้องสร้างอู่เสมอ</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● มีใบเลี้ยง 1 ใบ</li> <li>● ข้อปล้องเห็นชัด</li> <li>● เส้นใบเรียงหนาน</li> <li>● ระบบรากฟอย</li> <li>● ท่อลำเลียงในลำต้นกระจายไม่เป็นระเบียบ</li> <li>● ส่วนใหญ่ไม่มีแคมเบียน ยกเว้น มากผู้มากเมีย, เก็บกุ้ด, ว่านหางจรเข้, ป่านสารนารายณ์</li> <li>● ส่วนใหญ่ไม่มีการเจริญด้านข้าง ยกเว้น มากผู้ มากเมีย, เก็บกุ้ด, ว่านหางจรเข้, ป่านสารนารายณ์</li> <li>● ส่วนประกอบของดอกมีจำนวนเป็น 3 หรือ ทวีคูณ ของ 3</li> <li>● ท่อลำเลียงในรากมักเรียงตัวมากกว่า 4 แฉก เป็น หลาย ๆ แฉก (Polyarch)</li> <li>● มีเยื่อหุ้มยอดอ่อน (coleoptile) และเยื่อหุ้มรากอ่อน (Coleorrhiza)</li> <li>● ส่วนมากสะสมอาหารไว้ที่โคนโคลอสเบิร์น ใบเลี้ยงอยู่ใต้ดิน (Hypogea)</li> <li>● ท่อลำเลียง มีอายุการทำงานยาวตลอดชีวิต</li> <li>● มีเนื้อเยื่อเจริญบริเวณข้อ</li> </ul> |

|            |            |
|------------|------------|
| Gymnosperm | Angiosperm |
|------------|------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>ไม่มีดอก มีแต่ สโตรบิลัส</li> <li>เมล็ดไม่มีรังไข่หุ้ม, ไม่มีผล</li> <li>การปฏิสนธิเกิดเพียงครั้งเดียว (single fertilization)</li> <li>Pollen tube มีหลอดด้านใน  따라서 ละอองเกสรตัวผู้ตักไก่สู่ช่องในโกรไฟล์ของโอลูด</li> <li>แกมีโตไฟต์มีขนาดเล็ก</li> <li>ใช้เลน泯แต่เทรคิด ไฟล์เอน泯แต่ชีฟเซลล์</li> <li>อาศัยลมในการถ่ายละอองเรณู</li> <li>เอนโดสเปริร์มเกิดก่อนการปฏิสนธิ</li> <li>ใบเดี่ยง &gt; 2 ใบ</li> <li>สน, ปรง, แบบี๋ก้าว, Giant sequoia (Red wood), Welwitschia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>มีดอก</li> <li>เมล็ดมีรังไข่หุ้ม, มีผล</li> <li>ปฏิสนธิซ้อน (Double Fertilization)</li> <li>Pollen tube มีหลอดยาว งอกลงไปหาโอลูด เพราะต้องออกผ่านคอเกสรตัวเมียชี้ยาว</li> <li>แกมีโตไฟต์ลดรูป มีเพียง 3 และ 8 นิวเคลียสในเพศผู้และเพศเมียตามลำดับ</li> <li>ใช้ลมและไฟล์เอนมีส่วนประกอบครบ</li> <li>อาศัยหล่ายปัจจัย แต่อาศัยแมลงเป็นปัจจัยสำคัญ</li> <li>เอนโดสเปริร์มเกิดหลังปฏิสนธิ</li> <li>ใบเดี่ยง 1-2 ใบ</li> </ul> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Division                       | Bryophyta                 | Tracheophyta                              |                               |                                                              |                       |                        |                       |                 |
|--------------------------------|---------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------|------------------------|-----------------------|-----------------|
|                                |                           | Psilophyta                                | Lycophyta                     | Sphenophyta                                                  | Pterophyta            | Coniferophyta          | Cycadophyta           | Anthophyta      |
| ท่อสำเร็จ<br>(vascular tissue) | X                         | ✓ ชั้นต่ำ พนแต่ในลำต้น                    | ✓                             |                                                              |                       |                        | ✓                     | ✓ เจริญดีมาก    |
| ราก                            | X (Rhizoid)               |                                           | ✓                             | ✓ + rhizoid                                                  |                       | ✓                      | ✓ ระบบราก<br>แก้ว     | ✓               |
| ลำต้น                          | X (caulidium,<br>caulid)  | ✓ -Aerial stem<br>-Rhizome                | ✓                             | ✓ -Aerial stem<br>-Rhizome                                   | ✓                     |                        |                       |                 |
| ใบ                             | X (Phyllidium,<br>phylid) | X -prophyll<br>-microphyll<br>-scale leaf | ✓ ใบขนาดเล็ก                  | ✓ ใบเกลี้ดเป็นวงรอบข้อ (whorled) มีเส้น้ำตາด ลักษณะแบบไม่ได้ | ✓ frond               | ✓ ในเกล็ด, ในรูปเข็ม   | ✓ ในประชอน<br>แบบขนนก | ✓               |
| ดอก                            | X                         | X                                         | X                             | X                                                            | X                     | X                      | X                     | ✓               |
| ผล                             | X                         | X                                         | X                             | X                                                            | X                     | X                      | X                     | ✓               |
| เมล็ด                          | X                         | X                                         | X                             | X                                                            | X                     | ✓ มีปีก 1 ปีก          | ✓ ไม่มีร่องรอยพิ กตัว | ✓               |
| ใบเดี่ยง                       | X                         | X                                         | X                             | X                                                            | X                     | ✓                      | ✓                     | ✓               |
| การผสมพันธุ์                   | อาศัยน้ำ,<br>ความชื้น     | อาศัยน้ำ                                  |                               |                                                              |                       | Pollination<br>อาศัยลม | อาศัยลม               | อาศัยแมลง       |
| elater                         | B X , H ✓?                |                                           |                               | ✓                                                            |                       |                        |                       |                 |
| ช่วงชีวิตเด่น                  | Gametophyte               | Sporophyte                                |                               |                                                              |                       |                        |                       |                 |
| S. เจริญบน G.                  | ✓                         | ✓ ต่อมา G<br>สาขายิ่ง                     |                               |                                                              | ✓ ต่อมาเจลล์เป็นอิสระ | X G บน S               |                       | X G บน S        |
| อวัยวะสืบพันธุ์<br>เพศผู้      | sperm มีแพลก<br>เจลล่า    | sperm มีแพลก<br>เจลล่าหลายเส้น            | sperm มีแพลก<br>เจลล่า 2 เส้น | sperm มีเจลล์เป็นเกลียว แพลกเจลล่าหลายเส้น                   |                       |                        |                       | nonmotive sperm |

|                          |           |               |                    |                            |                          |        |        |              |
|--------------------------|-----------|---------------|--------------------|----------------------------|--------------------------|--------|--------|--------------|
| strobilus,cone           | X         | X             | ✓ คล้ายกับ (s)     | ✓ ปลายลำต้น,<br>กิ่ง (s)   | ✓ sorus                  | ✓ (c)  | ✓ (c)  | X ใช้ระบบห่อ |
| dichotomous<br>branching | B X , H ✓ | ✓ aerial stem | ✓ ราก + ลำต้น      | X แตกกิ่งแบบ<br>monopodial |                          |        |        |              |
| spore                    | Homo      | Homo          | L Homo,S<br>Hetero | Homo                       | Homo  balkวัน<br>斐ร์นน้ำ | Hetero | Hetero |              |

- พืชดอกที่สำคัญในการออกสูบ ได้แก่ ผ้า (ใบหน้า), จอก-แหن, สาหร่ายทางกระรอก, สาหร่ายข้าวเหนียว, สนทะเล, สนประดิพัทธิ์
- พืชที่สร้าง strobilus ที่ปลายยอด ได้แก่ lycopodium, selaginella, equisetum, gymnosperm
- พืชที่สร้างสปอร์ 2 ชนิด ได้แก่ selaginella, water fern, gymnosperm, angiosperm
- พืชที่สำคัญต่อผลไม้ ได้แก่ ข้าวสาลี, ข้าว (เก่าแก่ที่สุดที่มีมนุษย์นำมาใช้ประโยชน์), มันฝรั่ง

## สรุป อาณาจักรพืช

- พืชใบเดี่ยว (monocotyledon) เช่น สันตะวา, สาหร่ายทางกระรอก, ตับเต่านา, ผักปราบ, ว่านกาบหอย, หัวใจสีม่วง, สับปะรด, มะลิ, มะพร้าว, กล้วย, ฟักทอง, ข้าว, สาหร่าย, บอน, จอก, หมาก, มะพร้าว, ปาล์ม, สาหร่าย, กก, หญ้าแห้วหนู, ไฝ, หญ้า, ข้าว, ข้าวโพด, อ้อย, พุทธรักษษา, เมือก, คล้า, หน้าวัว, ดอกดึง
- พืชที่มีท่อคายเดียว ได้แก่ D.Psilophyta, D.Lycophyta, D.Sphenophyta
- พืชที่มีรากแท้จริงแท้จริง ได้แก่ D.Lycophyta เป็นต้นไป
- พืชที่มีเมล็ด, ใบเดี่ยว onofferophyta เป็นต้นไป
- การผสมพันธุ์
  - อาศัยน้ำ ได้แก่ D.Bryophyta ถึง D.Pterophyta
  - อาศัยลม ได้แก่ D.Coniferophyta เป็นต้นไป
- G บน S ได้แก่ D.Coniferophyta, D.Anthophyta
- sperm
  - D.Bryophyta มีแฟลกเจลดา
  - D.Psilophyta มีแฟลกเจลดาหลายเส้น
  - D.Lycophyta มีแฟลกเจลดา 2 เส้น
  - D.Sphenophyta, D.Pterophyta บิดเป็นเกลียว มีแฟลกเจลดาหลายเส้น
- พืชที่มี strobilus ได้แก่ Lycophyta, Sphenophyta, Pterophyta (sorus), Coniferophyta, Cycadophyta
- พืชที่สร้างสปอร์ 2 ชนิด ได้แก่ selaginella,斐ร์นน้ำ, gymnosperm, angiosperm
- พืชที่สร้างสปอร์ชนิดเดียว ได้แก่ Bryophyta, Psilophyta, lycopodium, Sphenophyta, Pterophyta
- พืชเป็นสิ่งมีชีวิตหลายเซลล์ที่มีการจัดเรียงตัวเป็นเนื้อเยื่อแต่ผนังเซลล์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสารเซลลูโลส มีการดำรงชีวิตแบบ autotroph

- ประโยชน์ของมอส
  - เก็บความชื้น ปกคลุมผิวดิน ป้องกันการสูญเสียของน้ำดิน และทำให้หินผุกร่อนกลายเป็นดิน
  - ข้าวตอกถาก (สะเฟกนัมมอส) ซากของมันอุ่นนำไว้ได้ 20 เท่าของนำหนักแห้ง
  - ช่วยเพิ่มภาวะเป็นกรดให้กับดิน ซึ่งจะยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียและเชื้อรา
- พืชที่มีลำต้นเป็นเหลี่ยม ได้แก่ D.Psilophyta
- พืชที่มี dichotomous branching คือ D.Psilophyta,D.Lycophyta,C.Hepaticopsida
- เฟิน
  - ขอบชื่นในที่ชุ่มน้ำและมีร่มเงา เช่น เฟินก้างปลา,เฟินเกล็ดหอย
  - พืชลอยน้ำ เช่น แพนเดง,จอกหูหนู
  - ชื่นในน้ำ,ที่ชื้นและ เช่น ผักแคร่,ผักกุณ้ำ
  - เกาะอยู่ตามต้นไม้,กิ่งไม้ เช่น ชาหยาสีดา
- เฟินที่ใช้เป็นอาหาร เช่น ผักแคร่,ผักกุณ้ำ,ถูกเกี้ยง
- เฟินที่นับเป็นพืชเศรษฐกิจ คือ ย่านลิเกา
- เฟินที่ใช้ทำปุ๋ยพืชสดในนาข้าว คือ แพนเดง
- พืชพวง gymnosperm เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในประเทศไทยครอบคลุม
- พืชพวงชนิดเป็นไม้โตเริ่วในการปลูกป่า (ที่รากมีรา mycorrhiza ช่วยแปรรูปฟอสฟอรัส)
- ไม้มหาศาลขนาดใหญ่ที่สุดในโลก เช่น ไทร บalsa ฯลฯ
- สิ่งมีชีวิตที่จะจัดไว้ในอาณาจักรพืช ต้องมีระยะตัวต่อตัว มีคลอรอฟลาสต์ และอาจมีวงจรชีวิตแบบสลับ (alternation of generation)
  - ไม้ (wood) ที่เรานำมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจปัจจุบัน ส่วนใหญ่ได้มาจากการตัดไม้
  - พืชที่ใช้ลำต้นทำหน้าที่หลักในการสังเคราะห์แสง คือ D.Sphenophyta
  - พืชดอไม้มีความสำคัญในแง่เป็นพืชพลังงานทดแทน เพื่อบรรเทาภัยภัยการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และก้าชธรรมชาติในอนาคต
    - ผักตบชวา ผลิตกําชาชีวภาพ
    - มันสำปะหลัง,อ้อย ผลิตอัลกออลอล
    - สาบูด้า สาคดนำมัน
- ระยะแคมป์ไฟต์ของพืชพวงที่ต่ำกว่า coniferophyta มักมีไซอยด์เป็นส่วนใหญ่
- พืชพวง Sphenophyta มีจำนวนน้อย เพราะมีราก ลำต้น ในขนาดเล็ก
- ลักษณะเด่นที่ทำให้แยกพืชพวงเฟินออกจากพืชที่อื่นๆ ได้ง่าย คือ ในอ่อนมีวนคล้ายลานนาพิกา